

Broj 01/ *215*

Podgorica, 03.10.2018. godine

UNIVERZITET CRNE GORE
-Odboru za doktorske studije i Senatu-

PODGORICA

Predmet: Materijal za sjednicu Odbora i Senata

Poštovani,

U skladu sa članom 35. Pravila doktorskih studija, dostavljamo Vam materijal za narednu sjednicu Odbora za doktorske studije, odnosno Senata Univerziteta Crne Gore i to:

- Obrazac D1 (Ocjena podobnosti doktorske teze i kandidata) sa propratnom dokumentacijom za kandidata mr Milenu Radonjić.

DEKAN

[Signature]
Prof. dr Nikola Milović

**UNIVERZITET CRNE GORE
EKONOMSKI FAKULTET PODGORICA
DOKTORSKE STUDIJE**

Br. 01/ **2476**

Podgorica, 03.10.2018. god.

Na osnovu čl. 64. Statuta Univerziteta Crne Gore, člana 35. Pravila doktorskih studija, Vijeće Ekonomskog fakulteta je na sjednici održanoj 03.10.2018. godine donijelo

O D L U K U

1. Usvaja se Izvještaj Komisije za ocjenu podobnosti doktorske teze i kandidata mr Milene Radonjić.
2. Prihvata se kao podobna za izradu doktorska teza pod nazivom „**Javni dug i makroekonomske performanse u zemljama Zapadnog Balkana**“ i kandidat mr Milena Radonjić.
3. Predlog dostaviti Odboru za doktorske studije i Senatu Univerziteta Crne Gore koji su nadležni za donošenje konačne Odluke.

O B R A Z L O Ž E N J E

Vijeće Ekonomskog fakulteta je na sjednici održanoj 03.10.2018. godine razmatralo Izvještaj Komisije za ocjenu podobnosti doktorske teze „**Javni dug i makroekonomske performanse u zemljama Zapadnog Balkana**“ i kandidata mr Milena Radonjić.

Na osnovu izloženog odlučeno je kao u dispozitivu.

DEKAN

[Signature]
Prof. dr Nikola Milović

DOSTAVLJENO:

- a/a
- referentu doktorskih studija,
- Centru za doktorske studije,
- Senatu UCG.

OCJENA PODOBNOSTI DOKTORSKE TEZE I KANDIDATA

OPŠTI PODACI O DOKTORANDU	
Titula, ime i prezime	mr Milena Radonjić
Fakultet	Ekonomski fakultet Podgorica
Studijski program	Doktorske studije Ekonomije
Broj indeksa	11 / 13
Podaci o magistarskom radu	Politička ekonomija nezavisnosti centralne banke, Bankarstvo, Ekonomski fakultet Podgorica, 2012.godine, prosječna ocjena A (9,65)
NASLOV PREDLOŽENE TEME	
Na službenom jeziku	Javni dug i makroekonomske performanse u zemljama Zapadnog Balkana
Na engleskom jeziku	Public debt and macroeconomic performance in Western Balkan countries
Datum prihvatanja teme i kandidata na sjednici Vijeća organizacione jedinice	19.06.2018.
Naučna oblast doktorske disertacije	Makroekonomija
Za navedenu oblast matični su sljedeći fakulteti	
Ekonomski fakultet Podgorica	
A. IZVJEŠTAJ SA JAVNE ODBRANE POLAZNIH ISTRAŽIVANJA DOKTORSKE DISERTACIJE	
Javna odbrana polaznih istraživanja organizovana je 31.08.2018. na Ekonomskom fakultetu Univerziteta Crne Gore u Podgorici. Kandidatkinja je obrazložila temu i predstavila rezultate sprovedenih polaznih istraživanja. Takođe, kandidatkinja je predstavila detaljan plan istraživanja za potrebe doktorske teze koji uključuje ciljeve, hipoteze, metodologiju i očekivani naučni doprinos. Nakon završenog izlaganja, uslijedila je diskusija tokom koje su članovi Komisije postavljali pitanja kandidatkinji i dali sugestije u vezi sa budućim radom na disertaciji. Komisija je na kraju zaključila da je kandidatkinja uspješno odbranila polazna istraživanja doktorske disertacije.	
B. OCJENA PODOBNOSTI TEME DOKTORSKE DISERTACIJE	

B1. Obrazloženje teme

Utica j javnog duga na ekonomsku aktivnost kao i potencijalni rizici koje nosi visok javni dug uvijek su bili predmet debate u akademskim i političkim krugovima. U prošlosti problem javnog duga je bio primarno vezan za zemlje u razvoju koje su se suočavale sa brojnim ekonomskim i socijalnim problemima, pa su ovaj instrument koristile kao jedan od načina za prevazilaženje teškoća. Međutim, vremenom javni dug je postao problem razvijenih ekonomija, jer se radi o neodrživom rastu zasnovanom na kreditima, nakon kojeg slijede krize zbog bankrota (Cecchetti, Mohanty i Zampolli, 2010).

Globalna ekonomska i finansijska kriza aktuelizovala je problem javnog duga, pri čemu ni najrazvijenije ekonomije svijeta nijesu bile pošteđene. U periodu između 2007. do 2010 godine ukupan javni dug u svijetu porastao je sa 23 na 34 biliona dolara, da bi 2017.godine iznosio oko 60 biliona, tako da je u periodu od 10 godina njegova vrijednost uvećana oko 2,5 puta. Problem javnog duga je bio naročito naglašen u zemljama Evropske unije gdje je on postao glavni faktor krize u brojnim zemljama i 2013. godine imao vrijednost od oko 86 % ukupnog BDP-a Evropske unije.

Intenzivan rast javnog duga tokom globalne ekonomske krize nije zaobišao ni zemlje Zapadnog Balkana. Globalna ekonomska kriza je direktno ili indirektno pogodila zemlje ovog regiona, te su one iskusile niske, čak i negativne stope rasta. Kriza je otkrila brojne fiskalne ranjivosti ovih zemalja: prihodi su smanjeni, troškovi kamata su porasli, a vlade u regionu su intenzivno koristile svoje fiskalne resurse da bi upravljale krizom te su ugrožene fiskalne rezerve i javni dug je narastao u svih 6 zemalja regiona, više nego dvostruko. Po završetku krize, mnoge zemlje nijesu uspjele da se vrate na stope rasta prije krize čime je ugrožena održivost duga i makroekonomska stabilnost. Iz tog razloga, zemlje su stavile akcenat na sprovođenje fiskalnih reformi kako bi se dug vratio na održivu putanju. Generalno posmatrano, deficit u regionu se snizio ili stabilizovao do 2016.god., ali je dug i dalje ostao visok.

Dramatičan rast nivoa javnog duga na globalnom nivou u posljednjem periodu posljedica je, prije svega, vođenja neadekvatne i nekonzistentne ekonomske politike, odnosno sprovođenja ekspanzivne fiskalne i monetarne politike kako bi se spriječio kolaps finansijskog sistema, što je za posljedicu imalo povećanje udjela javnog duga u BDP-u. U tom kontekstu, kreatori ekonomske politike suočavaju se sa brojnim izazovima, među kojima primat u rješavanju imaju oni koji se tiču održivosti javnih finansija. Fiskalna (ne)održivost ima širok ekonomski uticaj, te se postavlja pitanje u kojoj mjeri javni dug utiče na makroekonomske performanse.

Paralelno sa rastom javnog duga na globalnom nivou u posljednjem periodu oživjela je i akademska debata o vezi između javnog duga i ekonomske aktivnosti, tako da se pojavio veliki broj empirijskih studija koje ispituju ovu vezu na primjerima različitih zemalja. Iako se uticaj razlikuje u zavisnosti od ispitivane zemlje, odnosno grupe zemalja, najveći broj istraživanja ukazuje na prisustvo nelinearne veze između javnog duga i stope ekonomskog rasta, odnosno potvrđuje se različito ponašanje stope ekonomskog rasta s obzirom na specifičan udio javnog duga u BDP-u. Objašnjenje pruža ekonomska teorija: zemlji je potrebno zaduživanje kako bi se

ubrzao ekonomski rast, ali nakon dostizanja određene granice stvara se pritisak na investicije i smanjuje se ukupan output zemlje, odnosno dolazi do pada stope ekonomskog rasta. Tako, ako se utvrdi različit stepen efikasnosti javnog zaduživanja na rast BDP-a, kreatori fiskalne politike mogu adekvatno reagovati s obzirom na nivo javnog duga. Najuticajnije istraživanje koje ispituje vezu između javnog duga i ekonomskog rasta jeste ono koje su sprovedi Reinhart i Rogoff (2010). Detaljnom analizom podataka za 44 zemlje u periodu od 200 godina došli su do zaključka da je visok nivo javnog duga (iznad 90% njegovog udjela u BDP-u) povezan sa nižim, čak i negativnim stopama ekonomskog rasta, kako u razvijenim tako i u zemljama u razvoju. Negativne efekte visokog nivoa javnog duga na ekonomski rast naglašavaju i Kumar i Woo (2010) u svom istraživanju koje je obuhvatilo 38 zemalja (razvijenih zemlja i zemalja u razvoju). Njihovi rezultati pokazuju da povećanje udjela javnog duga u BDP-u u iznosu od 10 procentnih poena dovodi do smanjenja stope rasta BDP-a per capita u iznosu od oko 0,2 procentna poena. Takođe, pronalaze nelinearne efekte na nivoima udjela javnog duga u BDP-u iznad 90%, pri čemu je efekat promjene javnog duga na stopu ekonomskog rasta mnogo jači u zemljama u razvoju. Minea i Parent (2012) pokazuju da ispod nivoa od 115% udjela javnog duga u BDP-u između javnog duga i ekonomskog rasta postoji negativna veza, a iznad 115% smjer kretanja varijabli se mijenja. Još jedan zaključak do kojeg dolaze je da ne postoji značajna razlika u stopama ekonomskog rasta između zemalja kod kojih je udio javnog duga iznad 115% i onih između 60-90%. U svom istraživanju Škrinjarić i Orlović (2017) pokazuju da u Hrvatskoj negativna veza između udjela javnog duga u BDP-u i stope rasta BDP-a postaje jača na većim nivoima udjela javnog duga. Specifikacijom modela koji uključuje binarnu varijablu sa referentnim nivoom od 60%, pokazuje se da udio javnog duga ispod referentne tačke nije značajan, dok je iznad nje značajan i negativan.

Baum, Checherita-Westphal i Rother (2012) panel analizom podataka 12 evropskih zemlja tokom dvadesetogodišnjeg perioda dokazuju nelinearnu vezu između javnog duga i ekonomskog rasta i potvrđuju zaključke do kojih su došli Reinhart i Rogoff (2010). Njihovi rezultati pokazuju da je kratkoročni uticaj javnog duga na ekonomski rast pozitivan i ima visoku statističku značajnost sve do nivoa udjela duga u BDP-u u iznosu od 67%. Nakon što udio javnog duga u BDP-u dostigne nivo od 95%, uticaj dodatnog zaduživanja na ekonomsku aktivnost postaje negativan. Sličnu analizu uradili su Mencinger, Aristovnik i Verbič (2015) i potvrdili teorijsku pretpostavku da je na niskim nivoima javnog duga njegov uticaj na ekonomski rast pozitivan, dok nakon određene tačke preovladava negativan efekat. Prelomna tačka za razvijene ekonomije nalazi se u intervalu 90-94%, dok je za zemlje u razvoju ta prelomna tačka na nižem nivou i nalazi se u intervalu 44-45% udjela javnog duga u BDP-u. U analizi koju su isti autori radili 2014.godine na uzorku zemalja članica Evropske unije takođe je dokazana nelinearna veza između javnog duga i ekonomskog rasta, međutim prelomne tačke za „nove“ i „stare“ članice su različite. Za „stare“ zemlje članice pokazuje se da je prelomna tačka u intervalu 80-94%, a za „nove“ članice ta tačka je između 53 i 54% udjela javnog duga u BDP-u.

S druge strane, pored utvrđivanja korelacije između javnog duga i ekonomskog rasta i definisanja potencijalne prelomne tačke, u literaturi je nezaobilazno i pitanje kauzalnosti između ovih varijabli. Korelacija između javnog duga i ekonomskog rasta može biti objašnjena činjenicom da

je nizak ekonomski rast faktor koji dovodi do visokih nivoa javnog duga. Panizza i Presbitero (2013) u svom istraživanju sprovedenom na uzorku od 17 OECD zemalja ne pronalaze dokaz da visok javni dug ugrožava ekonomski rast u razvijenim ekonomijama i upozoravaju na činjenicu da veza između javnog duga i ekonomskog rasta ne smije biti korišćena kao argument u korist sprovođenja fiskalne konsolidacije.

U kontekstu dužničke krize, fiskalna konsolidacija kao jedan od načina za smanjenje javnog duga, predstavlja veliki izazov za većinu zemalja. Radi se o instrumentu koji predstavlja skup diskrecionih mjera i politika usmjerenih na smanjenje budžetskih deficita i zaustavljanje rasta javnog duga, kako bi se stabilizovao finansijski sistem. Fiskalno prilagođavanje je u tijesnoj vezi sa politikom štednje koja, prema literaturi, predstavlja jedan oblik dobrovoljne deflacije prema kojoj se u ekonomiji smanjuju plate, cijene i budžetska potrošnja kako bi se smanjio deficit i javni dug i povećala konkurentnost privrede. Uspješnost fiskalne konsolidacije varira od zemlje do zemlje, reflektujući ukupni teret javnog duga i troškove njegovog servisiranja. Značajno smanjenje primarnog budžetskog deficita predstavlja važan način redukovanja ili eliminisanja negativnog uticaja javnog duga na ekonomski rast. Najveći broj studija ispituje vezu između ekonomskog rasta i efekata fiskalne konsolidacije. U svom radu Alesina i de Rugy (2014) tvrde da je veliki broj dosadašnjih epizoda fiskalnog prilagođavanja bio u stvari neefikasan, ukoliko se kao kriterijum uspješnosti uzme smanjenje udjela javnog duga u BDP-u. Globan i Matošec (2015) pokazuju da se postizanjem uravnoteženog budžeta stopa rasta javnog duga smanjuje, ali je efekat relativno mali u poređenju sa procijenjenim parametrima uz stopu rasta BDP-a. Njihovi rezultati upućuju na to da se rješavanje ekonomske krize treba zasnivati na podsticanju ekonomskog rasta, uz nezanemarivanje visoke cijene potencijalno neodgovornog upravljanja javnim finansijama.

Uprkos tome što postoji veliki broj studija koje se bave pitanjima uticaja javnog duga na ekonomsku aktivnost u različitim zemljama ili grupama zemalja, veoma malo je pisano o iskustvu Zapadnog Balkana, odnosno nijedna novija empirijska studija nije obuhvatila zemlje Zapadnog Balkana istraživačkim uzorkom. Kako je razvoj situacije u ovom regionu podigao nivo zabrinutosti po pitanju da li je javni dug počeo da dostiže nivoe koji mogu negativno uticati na ekonomski rast i koliko bi bio opasan dalji rast javnog duga, obezbjeđenje zdrave fiskalne politike predstavlja prioritet za zemlje Zapadnog Balkana. Iz tog razloga, sama tematika je motivisana željom da se pitanju javnog duga koji je sve prisutniji u zemljama Zapadnog Balkana posveti potrebna pažnja, odnosno da se pruži temeljnu teorijsku i empirijsku analizu iz čega proizilazi i osnovni cilj ovog istraživanja.

B2. Cilj i hipoteze

Osnovni cilj istraživanja je ispitivanje uticaja javnog zaduživanja na ekonomije zemalja Zapadnog Balkana. Poseban cilj istraživanja ogledaće se u utvrđivanju veze između javnog duga i stope ekonomskog rasta u zemljama ovog regiona, odnosno u ispitivanju nelinearne veze između nivoa zaduženosti i ekonomskog rasta, polazeći od pretpostavke da uticaj javnog duga na ekonomski rast zavisi da od veličine udjela javnog duga u BDP-u.

Dalje, kako je u zemljama Zapadnog Balkana prisutan trend povećanja javnog duga, cilj rada je da se ispituju njegove najvažnije determinante, odnosno utvrdi relativni značaj fiskalne konsolidacije i rasta bruto domaćeg proizvoda u obuzdavanju javnog duga u ovim zemljama.

Na kraju, rezultatima se nastoji ukazati na potrebu za različitim djelovanjem kreatora ekonomske politike u zavisnosti od nivoa udjela javnog duga u BDP-u, kako bi se utvrdili pravci vođenja adekvatnih politika koje bi osigurale održivost javnog duga u ovom regionu

Imajući u vidu značaj i osnovni cilj istraživanja, ova disertacija definiše i određeni broj pomoćnih ciljeva koji će doprinijeti ostvarenju osnovnog cilja kao što su:

- teorijski prikaz koncepta javnog duga, uz naglašavanje njegovih važnih aspekata i transmisionih kanala koji utiču na ostvarenje makroekonomske stabilnosti i ubrzanje ekonomskog rasta;
- ispitivanje uloge i značaja uspostavljanja nezavisnog fiskalnog regulatornog tijela, odgovornog za rješavanje problema javnog duga, koje bi donosilo fiskalna pravila;
- procjena održivosti javnog duga u zemljama Zapadnog Balkana;
- kritički osvrt na politike upravljanja javnim dugom u zemljama Zapadnog Balkana i sagledavanje mogućnosti za uspostavljanje efikasnih mehanizama upravljanja dugom kako bi se zaustavio trend njegovog rasta.

U cilju kritičkog ispitivanja problema javnog duga u zemljama Zapadnog Balkana u radu su postavljene dvije osnovne hipoteze kao i odgovarajuće pomoćne hipoteze koje će biti testirane adekvatnim ekonomskim metodama.

H1: U zemljama Zapadnog Balkana efekat javnog zaduživanja na ekonomski rast nije isti pri svim nivoima udjela javnog duga u BDP-u.

P.H.1 Negativna veza između javnog duga i ekonomskog rasta postaje jača na nivoima udjela javnog duga iznad 60%.

H2: Rješavanje problema javnog duga u zemljama Zapadnog Balkana treba biti zasnovano na dinamiziranju ekonomskog rasta.

P.H. Fiskalna konsolidacija u zemljama Zapadnog Balkana ne dovodi do značajnog smanjenja stope rasta javnog duga.

Hipoteze će biti dokazivane empirijskim istraživanjem na uzorku zemalja Zapadnog Balkana, na osnovu podataka prikupljenih za period 2006-2017.godine.

Prva hipoteza će biti ispitivana kroz dvije iteracije. U prvoj iteraciji biće procijenjeno nekoliko modela uticaja stope rasta udjela javnog duga na stopu ekonomskog rasta i to najprije modeli linearne regresije, a zatim modeli koji podrazumijevaju kvadratnu vezu između varijabli, odnosno postojanje prelomne tačke poslije koje se mijenja funkcionalna veza između definisanih varijabli.

U drugoj iteraciji, ispitivaće se uticaj veličine javnog duga, mjerene kao procentualni udio BDP-a, na zavisnost stope ekonomskog rasta od stope rasta udjela javnog duga. Zbog stvarnih udjela javnog duga u BDP-u u zemljama Zapadnog Balkana kao i Mastrihtskog kriterijuma o javnom dugu, kao granica uzima se vrijednost od 60%, pa će na taj način biti testirana hipoteza o postojanju različitih efekata povećanja javnog duga na ekonomski rast. Kako pored javnog duga na ekonomski rast utiču i druge varijable kao što su otvorenost ekonomije, javne investicije, nivo cijena itd. i one će biti uključene u analizu kao kontrolne, obzirom na to da su korišćene i u prethodnim relevantnim istraživanjima ove problematike.

Druga hipoteza se odnosi na načine rješavanja problema javnog duga u zemljama Zapadnog Balkana, odnosno efektima fiskalne konsolidacije na odnos javnog duga i BDP-a. a. Primjenom panel analize biće utvrđen značaj smanjenja primarnog deficita za obuzdavanje javnog duga, ali i značaj rasta BDP-a na odnos javnog duga i BDP-a. Kao zavisna varijabla u analizi biće korišćena stopa rasta javnog duga, dok će kao glavna nezavisna varijabla biti korišćena fiskalna konsolidacija, aproksimirana primarnim bilansom, dok se kao očekivane determinante javnog duga koriste kontrolne varijable birane po uzoru na autore koji se bave ovom problematikom i to: stopa rasta realnog BDP-a, udio državne potrošnje u BDP-u, udio državnih investicija u BDP-u, priliv stranih direktnih investicija, inflacija i neto izvoz.

B3. Metode i plan istraživanja

Izrada doktorske disertacije biće sprovedena kroz dvije faze u kojima će se koristiti različite naučno-istraživačke metode u zavisnosti od karaktera pojedinačnih segmenata istraživanja:

- U prvoj fazi istraživanja, koja ima teorijski karakter, prikupljena je relevantna naučna literatura na osnovu koje će se, primjenom deskriptivne metode i metoda analize i sinteze, objasniti efekti javnog duga na makroekonomske performanse, tj. na ekonomski rast. Primjenom istorijskog metoda sagledaće se evolucija javnog duga u svijetu, kao i nastanak, uzroci i posljedice dužničkih kriza. Dalje, metodologija mjerenja održivosti duga kao i načini njegovog servisiranja biće objašnjeni primjenom kvantitativnih metoda i metodom analize. Metodom komparativne analize proučiće se strategije upravljanja javnim dugom koje se primjenjuju u zemljama različitog nivoa razvijenosti, a koje obezbjeđuju njegovu održivost.
- U drugoj fazi istraživanja, koja ima empirijski karakter, biće prikupljeni podaci na osnovu kojih će se formirati ekonometrijski modeli kojima će se utvrditi veza između javnog duga i ekonomskog rasta u zemljama Zapadnog Balkana kao i efekti fiskalne konsolidacije na smanjenje javnog duga u ovim zemljama. Empirijska analiza biće sprovedena u okviru deskriptivne statističke analize i ekonometrijske analize panela, a na osnovu baza podataka MMF-a i Svjetske banke. Primjenom F-testa i Durbin-Wu-Hausman testa biće utvrđeno koja će vrsta panel regresione analize biti primijenjena: Fixed Effects Model (FEM) odnosno Least Squares Dummy Variable Model (LSDV), Error Components Model (ECM) odnosno Random Effects Model (REM) ili Linear Mixed Model. U analizi će biti korišćen uzorak balansiranih panela za 6 zemalja

Zapadnog Balkana (Crna Gora, Srbija, Bosna i Hercegovina, Makedonija, Albanija i Kosovo) za period 2006-2017. godine, pri čemu će se koristiti godišnji podaci. Vremenski period za koji se vrši istraživanje određen je dostupnošću, uporedivošću i kvalitetom podataka, dok objektivno ograničenje istraživanja predstavljaju relativno kratke vremenske serije podataka.

Glavnu dokumentacionu osnovu istraživanja čine knjige i udžbenici iz oblasti makroekonomije, javnih finansija, ekonomske politike i ekonomske istorije. Takođe, korišćeni su naučni članci i doktorske disertacije koji se bave pitanjima i problemima javnog duga kao i radovi i istraživanja objavljeni u relevantnim stručnim časopisima kao što su: *Cambridge Journal of Economics*, *American Economic Review*, *Journal of International Money and Finance*, *International Review of Economics & Finance*, *The Economic Journal*.

Prikupljanje podataka realizuje se korišćenjem dostupnih baza podataka i literature, kao i pretraživanjem Internet stranica. Obrada podataka se vrši korišćenjem ekonometrijskih i statističkih programa.

B4. Naučni doprinos

Iako je problem javnog duga i njegovog uticaja na makroekonomske performanse analiziran u literaturi, nijedna novija empirijska studija nije zasnovana na ekonometrijskom istraživanju na primjeru zemalja ovog regiona, te se glavni naučni doprinos ove doktorske teze ogleda u tome što će pružiti detaljnu analizu problema koji je od velikog teorijskog i praktičnog značaja za zemlje Zapadnog Balkana, čime će se ukazati na potrebu za različitim djelovanjem kreatora ekonomske politike u zavisnosti od veličine javnog duga, u cilju stabilizacije ekonomije i stimulisanja ekonomskog rasta u regionu.

Takođe, postojeća literatura i objavljena naučna istraživanja su uglavnom na engleskom jeziku, pa se značaj istraživanja ogleda i u tome što će ova problematika biti približena domaćoj zainteresovanoj javnosti.

Ipak, najveći doprinos ovog rada ogledaće se u empirijskom istraživanju koje će kao rezultat imati definisan ekonometrijski model uticaja javnog duga na ekonomski rast, utvrđene najvažnije determinante javnog duga kao i najefikasnije načine za njegovo smanjenje u zemljama Zapadnog Balkana.

Kroz sveobuhvatnu analizu problema javnog duga i rezultate sprovedenog istraživanja stvoriće se konkretne pretpostavke za obezbjeđenje zdrave fiskalne politike u zemljama regiona, u cilju postizanja dugoročno održivog rasta i razvoja, odnosno očekuje se da će se realizacijom istraživanja na pomenutom uzorku zemalja dobiti novi, pouzdani rezultati, koji će usloviti donošenje relevantnih i objektivnih zaključaka.

B5. Finansijska i organizaciona izvodljivost istraživanja

Mišljenje Komisije je da Ekonomski fakultet u Podgorici može obezbijediti odgovarajuće finansijske i organizacione uslove za realizaciju istraživanja neophodnog za izradu ove doktorske

disertacije.

Mišljenje i prijedlog komisije

Prema mišljenju Komisije, doktorska disertacija kandidatkinje Milene Radonjić za predmet istraživanja ima aktuelnu problematiku globalnog karaktera i predstavlja originalan i vrijedan naučno-istraživački rad koji će dati značajan doprinos ekonomskoj debati o pitanju efekata javnog duga. Predloženi sadržaj, metode i dinamika istraživanja su kvalitetni, adekvatni i izvodljivi i Komisija jednoglasno predlaže Vijeću Ekonomskog fakulteta i Senatu Univerziteta Crne Gore da prihvate pozitivan izvještaj Komisije i odobre dalju izradu doktorske disertacije.

Predlog izmjene naslova

/

Prijedlog promjene mentora i/ili imenovanje drugog mentora

/

Planirana odbrana doktorske disertacije

2019.

Izdvojeno mišljenje

/

Napomena

/

ZAKLJUČAK

Predložena tema po svom sadržaju odgovara nivou doktorskih studija	DA	NE
Tema omogućava izradu originalnog naučno-istraživačkog rada koji odgovara međunarodnim kriterijumima kvaliteta disertacije.	DA	NE
Kandidat može na osnovu sopstvenog akademskog kvaliteta i stečenog znanja da uz adekvatno mentorsko vođenje realizuje postavljeni cilj	DA	NE

Komisija za ocjenu podobnosti teme i kandidata

prof.dr Gordana Đurović, redovni profesor Ekonomskog fakulteta u Podgorici – predsjednik Komisije

prof.dr Mimir Jakšić, redovni profesor Ekonomskog fakulteta u Beogradu - mentor

prof.dr Milivoje Radović, redovni profesor Ekonomskog fakulteta u Podgorici

U Podgorici,
04.09.2018.

DEKAN

[Signature]

PRILOG

PITANJA KOMISIJE ZA OCJENU PODOBNOSTI DOKTORSKE TEZE I KANDIDATA	
prof.dr Gordana Đurović	
prof.dr Miomir Jakšić	1. Koji su načini rješavanja problema javnog duga na raspolaganju kreatorima ekonomske politike? 2. U čemu se ogleda značaj primjene fiskalnih pravila u obuzdavanju rasta javnog duga na Zapadnom Balkanu?
prof.dr Milivoje Radović	1. Zašto visok nivo javnog duga treba da zabrinjava kreatore ekonomske politike? 2. Kroz koje kanale javni dug ispoljava svoj negativan uticaj na ekonomski rast?
PITANJA PUBLIKE DATA U PISANOJ FORMI	
(Ime i prezime)	
(Ime i prezime)	
(Ime i prezime)	
ZNAČAJNI KOMENTARI	

Na osnovu člana 32 stav 1 tačka 14 Statuta Univerziteta Crne Gore, u vezi sa članom 34 Pravila doktorskih studija, Senat Univerziteta Crne Gore, u postupku razmatranja prijedloga Vijeća Ekonomskog fakulteta i na prijedlog Odbora za doktorske studije, Senat Univerziteta Crne Gore na sjednici održanoj 03.07.2018. godine, donio je sljedeću

ODLUKU

I

Imenuje se Komisija za ocjenu podobnosti doktorske teze pod radnim nazivom: "Javni dug i makroekonomske performanse u zemljama Zapadnog Balkana, kandidatkinje mr Milene Radonjić, u sastavu:

1. Dr Miomir Jakšić, redovni profesor Ekonomskog fakulteta u Beogradu
2. Dr Gordana Đurović, redovni profesor Ekonomskog fakulteta Univerziteta Crne Gore
3. Dr Milivoje Radović, redovni profesor Ekonomskog fakulteta Univerziteta Crne Gore

II

Zadatak Komisije je da, u roku od 45 dana od dana javnog izlaganja studenta podnese Vijeću Ekonomskog fakulteta i Senatu Izvještaj o ocjeni podobnosti doktorske teze i kandidata.

III

Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 03- 1484/2
Podgorica, 03.07.2018.godine

PREDSJEDNIK SENATA

Prof.dr Danilo Nikolić, rektor

UNIVERZITET CRNE GORE
EKONOMSKI FAKULTET
EKONOMIJA

Broj dosijea: 11/2013

Na osnovu člana 165 Zakona o opštem upravnom postupku ("Službeni list RCG" br. 60/03) i službene evidencije, a po zahtjevu Radonjić Sreten Milena, izdaje se

POTVRDA O STUDIRANJU

Student **Radonjić Sreten Milena**, rođena **04-12-1987** godine u mjestu **Podgorica**, opština **Podgorica**, Republika **Crna Gora**, upisana je studijske **2013/2014** godine, u **I** godinu studija, kao student koji se **samofinansira** na **akademske doktorske studije**, studijski program **EKONOMIJA**, koji realizuje **EKONOMSKI FAKULTET** - Podgorica Univerziteta Crne Gore u trajanju od **3 (tri)** godine sa obimom **180** ECTS kredita.

Studijske **2013/2014** godine prijavila je *da sluša 5* predmeta sa **60.00** (šezdeset) ECTS kredita.

Po prvi put iz **I (prve)** godine, prijavila je *da sluša 5* predmeta sa **60.00** (šezdeset) ECTS kredita, što iznosi 100.00% od ukupnog broja ECTS kredita u **I** godinu.

Saglasno Statutu Univerziteta Crne Gore, **Radonjić Sreten Milena** je po prvi put prijavila *da sluša više od 2/3*, odnosno **66,67% (šezdesetšest 67/100 %)**, od ukupnog broja ECTS kredita sa **I** godine i studijske **2013/2014** ima status **redovnog studenta** koji se **samofinansira**.

Uvjerjenje se izdaje na osnovu službene evidencije, a u svrhu ostvarivanja prava na: (dječji dodatak, porodičnu penziju, invalidski dodatak, zdravstvenu legitimaciju, povlašćenu vožnju za gradski saobraćaj, studentski dom, studentski kredit, stipendiju, regulisanje vojne obaveze i slično).

Broj: 18 / 10 -
Podgorica, 04.10.2018 godine

SEKRETAR

ovic Jankovic

Na osnovu člana 165 stava 1 Zakona o opštem upravnom postupku ("Službeni list RCG", broj 60/03.), člana 115 stava 2 Zakona o visokom obrazovanju ("Službeni list CG", broj 44/14.) i službene evidencije, a po zahtjevu studenta Radonjić Sreten Milena, izdaje se

UVJERENJE O POLOŽENIM ISPITIMA

Student **Radonjić Sreten Milena**, rođena **04-12-1987** godine u mjestu **Podgorica**, opština **Podgorica**, Republika **Crna Gora**, upisana je studijske **2013/2014** godine, u **I** godinu studija, kao student koji se **samofinansira** na **doktorske akademske studije**, studijski program **EKONOMIJA**, koji realizuje **EKONOMSKI FAKULTET** - Podgorica Univerziteta Crne Gore u trajanju od **3 (tri)** godine sa obimom **180** ECTS kredita.

Student je položio ispite iz sljedećih predmeta:

Redni broj	Semestar	Naziv predmeta	Ocjena	Uspjeh	Broj ECTS kredita
1.	1	MAKROEKONOMIJA	"B"	(vrlodobar)	15.00
2.	1	MIKROEKONOMSKA ANALIZA	"A"	(odličan)	15.00
3.	2	EKONOMETRIJA	"B"	(vrlodobar)	10.00
4.	2	SAVREMENE EKONOMSKE TEORIJE	"A"	(odličan)	10.00
5.	2	UPRAVLJANJE PROMJENAMA	"A"	(odličan)	10.00

Zaključno sa rednim brojem **5**.

Ostvareni uspjeh u toku dosadašnjih studija je:

- srednja ocjena položenih ispita **"A" (9.58)**
- ukupan broj osvojenih ECTS kredita **60.00** ili **100.00%**
- indeks uspjeha **9.58**.

Uvjerjenje se izdaje na osnovu službene evidencije, a u svrhu ostvarivanja prava na: (dječji dodatak, porodičnu penziju, invalidski dodatak, zdravstvenu legitimaciju, povlašćenu vožnju za gradski saobraćaj, studentski dom, studentski kredit, stipendiju, regulisanje vojne obaveze i slično).

Broj: 18 / 10 -

Podgorica, 04.10.2018 godine

M. P.

SEKRETAR

Vukomir Stajkovic